

ז ע"א. דוגמאות לכרמלית

ברייתא

ים ובקעה (שדות בלא מחיצה) ואיסטוונית (סטיו, רחבה לפני החנויות) והכרמלית - אינה לא כרשות הרבים ולא כרשות היחיד. ואין נושאים ונותנים (מטלטלים ד"א, שמא יטעה לטלטל אף ברה"ר) בתוכה, ואם נשא ונתן בתוכה פטור.

הכרמלית" וכל השאר (ים וכדו') אינן דינן כ"כרמלית"?! ומדוע נשנה "הכרמלית" בפני עצמה?

כשבא רב דימי מארץ ישראל אמר בשם רבי יוחנן: כוונת הברייתא "בקרן זוית הסמוכה לרשות הרבים" (רש"י מביא שני פירושים: בית שהניח מקרקע ביתו לרשות הרבים, או שפניו באלכסון והזויות מפריעות להלך ביניהן). מקום ברה"ר שאנשים אינם הולכים בו מכיוון שהוא לא מקום נוח להליכה, ולכן רק במקרה שיש צפיפות ברה"ר - אנשים נדחקים לשם, ולכן מוגדר כ"כרמלית".

כשבא רב דימי מארץ ישראל אמר בשם רבי יוחנן: בין העמודים בשוק (שהיו תולים עליהם הסוחרים את סחורתם ולפניהם היו אצטבאות שהסוחרים יושבים עליהם), אע"פ שנמצאים הם ברה"ר, השטח נחשב ככרמלית מכיוון שלא נוח ללכת שם (שהעמודים אינם מכוונים אחד כנגד השני).

רבי זירא בשם רב יהודה: אצטבא שלפני העמודים נחשבת ככרמלית.

מכיוון שיותר נח ללכת בין העמודים לבין האצטבאות: למ"ד "בין העמודים" הינו כרמלית (רבי יוחנן) - כ"ש ש"בין האצטבאות" דינו ככרמלית. אך למ"ד "בין האצטבאות" הינו כרמלית (רב יהודה) - "בין העמודים" דינו כרה"ר מפני שנוח תשמישו לרבים, ללכת שם (ואע"פ שבין העמודים עצמם אין 16 אמה להחשיבם כרה"ר, בשוק עצמו יש ובני האדם בוקעים והולכים מרה"ר לבין העמודים - הופכים גם שטח זה לרה"ר. תוס')

מספר כללים:

1. כל מתחת לג' טפחים ברה"ר - נחשב החפץ כרה"ר.
2. עד י' טפחים ברה"ר - נחשב האוויר כרה"ר ולמעלה מכך כמקום פטור.
3. מקום שראוי להשתמש - נחשב רשות לעצמו, אם יש בו ד"ט על ד"ט נחשב ככרמלית, אם פחות מכך כמקום פטור.
4. צד לבינה/עמוד/כותל אינו נחשב כרשות לעצמו (מכיוון שלא ניתן להשתמש בו), לעומת ראשו שכן נחשב כרשות לעצמו (שניתן להשתמש בו).

רבה בר שילא בשם רב חסדא: לבינה זקופה (מידות לבנה הינן ג"ט על ג"ט, והעובי אינו קבוע) ברה"ר זרק (ד"א ברה"ר דבילה שמנה או טיט, דבר הנדבק בקלות למשטח) וטח בפניה - חייב (אם נדבק מתחת ל"ט מרה"ר), על גבה - פטור (שנחשבת כרשות לעצמה, ואין בזריקתו דין העברת חפץ ד"א ברה"ר).

אביי ורבא: דווקא רב חסדא דיבר שהלבנה גובהה מג"ט, ולכן הרבים לא דורסים אותה בדרך הילוכם. רק בזכה אופן הלבנה חולקת רשות לעצמה ואינה בטלה לרה"ר (ואין בזריקתו חיוב ד"א ברה"ר). אבל נדבקה הדבילה על צידם של הקוצים, מכיוון שהרבים לא דורכים שם, אפילו מתחת לג"ט הקוצים נחשבים כרשות בפני עצמם (ופטור בזריקתו).

חייא בר רב: קוצים מתחת לג"ט בטלים לרה"ר (שאנשים דורכים עם נעלים), אבל צואה אפילו מתחת לג"ט כרשות לעצמה (ופטור בזריקתו).

רב אשי: אפילו צואה מתחת לג"ט אינה בטלה לרה"ר (שכל דבר בטל לרה"ר מתחת לג"ט מבלי יוצא מן הכלל, וחייב בזריקתו).

